

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 73. Argumentum sexagesimum tertium. Eorumdem pœnitentiam
vel falsam, vel nonplenam, vel suspectam, veteres habuerunt Patres, &
Ecclesia antiqua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

CAPUT LXXIII.

*Argumentum sexagesimum tertium.**Eorum penitentiam vel falsam, vel non plenam, vel suspectam, veteres habuerunt Patres, & Ecclesia antiqua.*

953 **N**Equè enim credibile est, quòd veteres Patres tam difficiles fuissent in absolutione concedenda relapsis, v. g. in fornicationem, adulterium, &c. post actam de iis publicam penitentiam, si censuissent, veram plenamque penitentiam nihil stabilitatis habere debere, sed tam facilem esse transitum ab ea ad relapsum, à relapsu ad penitentiam, & sic deinceps, ut Adversarii prædicant. Incredibile est (inquam) quòd si hoc censuissent, tam difficiles fuissent in concedenda dictis relapsis absolutione, ut non solum indignos censuerint qui ad publicam rursus penitentiam admitterentur, sed & ut privatim arbitrio suo penitentiam agentes, ab ipsis etiam privatim absolventur, etiam in morte; sed ad Deum ab ipsis pro absolutione remitterentur. Sed hoc, in nonnullis saltem Provinciis & Ecclesiis, fecisse cap. 19. vidimus. Saltem ante mortem ipsis absolutionem Ecclesiam, etiam Romanam, non concessisse, Doctores conveniunt. Cur autem tam durè cum relapsis illis egissent, si veram plenamque eorum penitentiam credidissent? Ut enim concedamus aliquam politiam Ecclesiasticam rationem ea in re habuisse, atque hoc pacto Christianos à relapsu terrere & prohibere voluisse; potissima certè ratio istius politiam omnino fuisse videtur, quia licet vera plenamque penitentia post relapsum in enorme crimen possibilis sit, rara tamen est, idèquè difficile hominibus est cognoscere quandonam contingat. Quam difficultatem ut Christiani sensibilibiter apprehenderent, obillamque relapsum sollicitissime caverent, tam difficiles fuerunt in relapsorum absolutione. Quorum profecto veram plenamque penitentiam si tam facilem & obviam credidissent, nimis durum atque à divinæ misericordiæ imitatione alienum fuisset, absolutionem iis, quos plenè convertos credidissent, vel in ipsa etiam morte negare, vel saltem ad mortem usque differre. Cum Christianos à relapsu sine ista duritie terrere potuerunt, idè ergo ne in extremis quidem absolventur, vel absolutionem ad mortem usque distulerunt: quia plenam ipsorum conversionem, post tam enormem relapsum, tam raram & difficilem crederunt, ut de ea in casibus illis sibi non satis competum existimaverint, prout Hermas, Clementis Alexandrini, & Ambrosii verba ibidem relata inveniunt.

954 **D**enique si penitentia relabentium frequenter in gravia crimina, veteris Ecclesie usu & sensu, iudicata fuisset ut plurimum vera & idonea ad absolutionem, nullum colorem seu apparentiam habuisset accusatio, quæ S. Joannes Chrysostomus accusatus fuit de nimia facilitate absolvendi frequenter relabentes. Fuit autem de nimia ista facilitate accusatus (tametsi falsò & calamitosè, ut Morinus ostendit l. 7. c. 28.) nec est verisimile quòd in Synodo, sine ullo colore, seu specie apparenti, accusatus fuerit: igitur penitentia frequenter relabentium, veteris Ecclesie sensu & usu, iudicata non fuit ut plurimum vera & idonea ad absolutionem. Major videtur perspicua, quia, ut colorem haberet accusatio ista, fundari debuit in eo quòd Sacerdotes & Episcopi ab Ecclesia tunc haberentur gravis criminis rei, si toties absolvent relapsos, quoties post relapsum, cum aliquo dolore, sua ipsi crimina confessi fuissent. Non est autem cur propterea ab Ecclesia habiti fuissent rei

gravis criminis, nisi Ecclesia censuisset, illa facilitate absolvi indignos, seu indispositos. Tamen enim rigor aliquis erga dictos peccatores, secundum Canones tunc observandus fuerit; rigorem tamen illum Episcoporum discretionem ac prudentiam Canones in multis relinquiebant, prout constat ex Concilio Nicæno I. cap. 12. *Licet Episcopi humanius aliquid de iis statuerent.* Minor autem propositio, quòd utique de nimia illa facilitate Chrysostomus in Synodo ad Quercum accusatus fuerit, constat ex eo quòd articulo, de quibus ibi accusatus fuit, sextus iste fuerit: *quod aditum aperit peccatoribus, dicens: si iterum pecces, iterum penitentiam facito; & quoties peccaveris, accede ad me, & ego te curabo.* Cujus accusationis falsitatem vide apud Morinum loco citato.

CAPUT LXXIV.

*Argumentum sexagesimum quartum.**Eorum penitentiam falsam, vel suspectam habuerunt Hermas & Clemens Alexandrinus.*

Hermas quippe, Pauli Apostoli discipulus, à Patribus antiquis laudatissimus, lib. 2. cui titulus, *Pastor*, mandato 4. sic habet: *Dico tibi, quòd post vocationem illam magnam (per baptismum) si quis tentatus fuerit à diabolo, & peccaverit, unam penitentiam habet. Si autem subinde (id est identidem, modo cadendo, modo resurgendo) peccet, & penitentiam agat, non proderit homini talia agenti (saltem si facilè à penitentia in peccatum cadat): difficile enim vivit Deus; id est difficile evadet nova in Deo creatura, qui proprius est veræ penitentiae effectus. Per concitens penitentia ipsius ut plurimum erit falsa, vel certè insufficientis ad peccatorum remissionem. Quia, ut ait l. 3. in fine similitudinum septima, tunc demùm Deus peccata remittit, si viderit eum qui penitentiam agit, cor purum ab omni peccato nequissimo. Et in fine similitudinum nona: eumque vidisset Dominus bonam atque puram penitentiam eorum, & posse eos in ea permanere, iussit priora eorum peccata deleri. Non autè ergo deleri iussit, quàm vidit in eis penitentiam stabilem, id est à qua facilè & citò non recedatur: penitentiam enim modo isto stabilem designant verba ista, & posse in ea permanere.*

Unde Clemens Alexandrinus lib. 2. Stromat. ante medium, eundem Hermam, seu sententiam ipsius referens, confirmansque expositionem sententiae proximè relata, à nobis factam, *quomodo (inquit) penitentia eorum qua fecit, ea amplius (facilè) non facis, vel dicit: quia, propter ea que peccavi, animam torquens, bene agit.* Quia tamen magna est diaboli in hominem invidia, hominilque ad malum fragilitas, *dedit Deus, cum sit multa misericordia... penitentiam secundam... Continuae autem, & se invicem excipientes post peccata penitentia (id est continuus transitus à peccato ad penitentiam, à penitentia ad peccatum) quia nihil habent stabilitatis, nihil proinde soliditatis, nihil afferunt ab eis qui omnino non crederent, præterquam in eo solo, quòd se peccasse senserunt... Apparentia igitur est penitentia, non penitentia, veniam sæpè petere eorum, qua sæpè peccavimus.* Quid clarius?

CAPUT LXXV.

*Argumentum sexagesimum quintum.**Idem censent Tertullianus, & Ambrosius.*

Nam Tertullianus l. de penit. c. 2. penitentiam gratiæ vanitatem, concludit ex subsequenti c.